

Η ΤΡΕΙΣ ΓΡΗΕΣ

Η ΑΝΙ δὲν φαινότανε στὸ πρασινόμαυρο πέλαγος τοῦ βογκοῦσε καὶ ταραζότανε μανιακά. Τὰ κύματα ἀφρισμένα σηκώνονταν καὶ σὰ χεροπιασμένα, σὰ νὰ παίζανε κάποιο παιχνίδι, σὲ μιὰ γραμμὴ μεγάλη τρέχανε, ὀρμοῦσαν καὶ μὲ βουὴ ξεσποῦσαν καὶ ἀπλῶνταν στὴν ἀμμουδιά. Κάποτε κάποιο μεγαλειότερο ἔφθανε καὶ χτυποῦσε σένα βράχο μεγάλο πεταμένον, χωσμένον ἐκεῖ, παράξενα πῶς βρέθηκε, στὴν ἀμμουδιά. Καὶ τότε πηδοῦσε ψηλά, ὀρθώνετο σὰν ἄγριο ἄλογο μακροχαίτικο τοῦ ζητᾶ νὰ ῥίξει τὸν καβαλλάρη του.

Καὶ ὁ οὐρανὸς ἦτανε σκοτεινός, θολὸς καὶ μόνο πρὸς τὴ δύση ἀνοιχτός, καθαρός.

Λίγο πιὸ πέρα ἀπ' τὸ παράθυρό τοῦ στεκόμουν, ὁ γέρο Μιλούνης προσπαθοῦσε νὰ βγάλῃ ἓνα ξερὸ δενδράκι. Τοῦ εἶχε βγάλει ἀρκετὸ χῶμα πρῶτα, καὶ τώρα τὸ τραβοῦσε, τὸ κουνοῦσε, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τὸ ξερριζώσῃ, βλαστημῶντας σὲ κάθε ἀποτυχία. Ἐπιτέλους τὸ κατώρθωσε, ἀλλὰ λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ μὲ τὸ δενδράκι.

— Τὸ κατώρθωσες ἐπιτέλους! τοῦ εἶπα προσπαθῶντας νὰ κρατήσω τὸ γέλιο.

Κούνησε τὸ κεφάλι γρήγορα καὶ μάζεψε τὰ χεῖλια.
— Τὸ κατώρθωσα!.. εἶπε ἔπειτα. "Ἄς ἔλειπε!.. Τὸ καϊμένο τὸ δενδράκι! Πάει, πάει!.. Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ ὅμως! Κανεῖς δὲ θὰ μοῦ τὸ βγάλῃ ἀπ' τὸ νοῦ, πῶς αὐτὲς ἢ καταραμένες θὰ τό'χουνε κάνει!..

— Γιὰ ποιὲς λές;

— Γιὰ ποιὲς ἄλλες νὰ πῶ! Νά, γι' αὐτὲς τῆς διαλόγηες! Αὐτὲς θὰ τοῦ ῥίξανε κάτι καὶ μαράθηκε!..

Σώπασε. Κούνησε τὸ κεφάλι μὲ τὰ φρύδια σουφρωμένα.

— Ἀλλὰ θὰ πᾶνε κατὰ Ἰσραὴλ κι' αὐτές!.. Θὰ πᾶνε!.. Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ! Αὐτὲς εἶνε μιὰ κατάρρα μέσα στὸ νησί μας!..

Πίστεψέ με! Εἶνε μιὰ κατάρρα! "Αν καὶ καθὼς βλέπω ἀρχίζουνε νὰ πηγαίνουνε στὸν προστάτη τους!..

— Γιατί; Τοὺς συνέβηκε τίποτα; ρώτησα.

— Ξέρω κ' ἐγώ!.. Νά, ὅλοι λένε, πῶς ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ἡ μιὰ μόνο φαίνεται καὶ ἡ ἄλλες δύο χαθήκανε!.. Καὶ λένε πῶς μὴ εἶνε ἄρρωστες ἢ, καὶ δύσκολο εἶνε; νὰ τᾶχουνε τινάξει!.. Αὐτὴ ποῦ νὰ τὸ πῇ!..

— "Ε, εἴ! τὸ παράκαμες!

— Ἐγὼ τὸ παράκαμα;.. ἢ μὴ νομίζεις πῶς δὲν τῆς ξέρω; Αὐτὴ, μάτια μου, δὲ θὰ τὸ πῇ, ἐκτὸς νὰ πάῃ ἡ ἀστυνομία, γιὰ νὰ μὴ χαρῇ ὁ κόσμος γιὰ τὸ κακὸ ποῦ τοὺς βρῆκε!.. Τὸ δικό μου ὄνομα πάρ' το σὺ γειτόνισσα!.. Ὅπως αὐτὲς χαίρονται ὅταν πέσῃ κανένα κακὸ σὲ κάποιο σπίτι!.. Ἀλλά, μὰ τὸ θεό, γιὰ πές μου, καὶ ποιὸς δὲ θὰ χαρῇ ποῦ θὰ ἐλαφρωθῇ τὸ νησί μας ἀπ' αὐτὲς τῆς κακὲς μοῖρες; Στὸ σατανᾶ!.. Τὰ εἶπαμε καὶ ἄλλοτε!.. "Ας πάρω τώρα τὸ δενδράκι μου καὶ νὰ τὸ πάω γιὰ τὴ φωτιά!..

Καὶ ὁ Μιλούνης ἔσκυψε, πῆρε τὸ δενδράκι, ποῦ ἦταν ξαπλωμένο κοντὰ στὸ λάκκο, καὶ ἀφίνοντας ἔτσι τὸ λάκκο, χωρὶς νὰ βάλλῃ τὸ χῶμα μέσα, νὰ τὸν σκεπάσῃ, ἔφυγε σιγὰ-σιγὰ σὰ θλιμμένος γιὰ τὸ κακὸ ποῦ βρῆκε τὸ δενδράκι του, ποῦ στεκόταν, τώρα καὶ πόσο καιρὸ, καλὰ καὶ καλὰ στὴν ὑγεία του!

* *

Αὐτὸ ποῦ εἶπε ὁ Μιλούνης, πῶς ἡ δυὸ γρη῏ες εἶχανε χαθῇ, μὲ ἔκανε νὰ σκεφθῶ πῶς κ' ἐγὼ ἀπὸ μέρες ἀρκετὲς εἶχα νὰ δῶ τῆς τρεῖς γρη῏ες κόρες μαζί νὰ γυρνοῦν στὸν κῆπο τους, ὅπως συχνὰ γινότανε, βουτηγμένες στὰ μαῦρα, σιγομιλῶντας μεταξὺ τους καὶ ἀποφεύγοντας νὰ μιλήσουν ἔς ἄλλους, νὰ κυττάξουν καλὰ στὰ γειτονικά σπίτια. Καὶ μόνο τὴ μιὰ ἐβλεπα νὰ φαίνεται καὶ νὰ κρύβεται γρήγορα.

Δίπλα στὸ σπίτι, ποῦ καθόμουνα, ὑπῆρχε ἓνα παληό, ἂν καὶ ἐκεῖ, στὸ νησί, ὅλα παληὰ ἦτανε· ἀλλ' αὐτὸ ἄλλαζε, ἄλλαζε ἀπ' τᾶλλα σπίτια, φαινόταν παληὸ καὶ παληό. Μαυρισμένο, γδαρμένο, καθὼς ἦτανε, μὲ πολλὲς γριλίες τῶν παραθυριῶν του ξεχαρβαλωμένες νὰ ἔχουν φύγῃ καὶ σὲ μιὰ μεριά ὁ τοῖχος του νᾶνε καμπουριασμένος σὰ νὰ εἶχε κουρασθῇ ἀπ' τὸ βάρος ποῦ σήκωνε τόσα χρόνια καὶ εἶχε γείρη. Καὶ μέσα ἔς αὐτὸ βρισκόνταν ἡ τρεῖς γρη῏ες κόρες μὲ τὰ μαῦρα ῥοῦχα, ποῦ ζοῦσαν κρυμμένες ἀπ' τὸν κόσμον, ποῦ δὲ θέλανε νὰ δοῦνε κανέναν, νὰ μιλήσουν.

Εἶχα μάθῃ πῶς ἦτανε κόρες ἀρχαίου καπετάνιου, ποῦ πέθανε ἀπ' τὴ λύπη του, γιατί εἶχε χάσει τὴν περιουσία του σὲ ἐμπόριο ποῦ πῆγε νὰ κάνῃ. Μέσα στὸ νησί ὑπῆρχαν ὅχι λίγοι συγγενεῖς τῶν· ἀλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς εἶχανε ἀπὸ χρόνια καὶ χρόνια κλείσῃ τὴν πόρτα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΝ

ΘΕΙΑ ΛΟΓΙΑ. — (Ἔργον Ζ. Nagy)

— Εἶνε τρελές, λέγανε οἱ νησιῶτες· εἶνε δαιμονισμένες, μιλοῦνε μὲ τὸν ἔξω ἀπ' ἐδῶ, διαβάξουν τὴ Σολωμονικὴ καὶ δὲ θέλουν μὲ κανέναν ἄνθρωπο νὰ ἔχουν σχέση.

— Αὐτὰ μόνο; Ἄν ἦταν αὐτά, δὲν ἦτανε τίποτα. Ὑπῆρχε καὶ ἄλλο πολὺ μεγαλείτερο. Αὐτές, ἅμα ἀκοῦνε ὅτι συμβαίνει κανένας θάνατος στὸ νησί, κανένα δυστύχημα, τότε τῆς βλέπεις νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ σπίτι τους καὶ ἐνῶ δὲν θέλουνε κόσμο, νὰ περνοῦν σιγὰ-σιγὰ ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι ποῦ ἔπρεπε τὸ κακό. Εὐχαριστιοῦνται νὰ ἀκοῦνε τὸ κλάμμα, νὰ βλέπουν τὸν κόσμον νὰ κλαίῃ, νὰ πάσχη. Γιατὶ πῶς ἄλλοιῶς μπορούσε αὐτὸ νὰ ἐξηγηθῇ, ἐνῶ ἀποφεύγουν τὸν κόσμον, νὰ βρίσκωνται ὅσον αὐτὸν μόνο σὰν ἀκοῦνε τὴ λύπη;...

Αὐτὰ εἶχα ἀκούσῃ ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ποῦ εἶχα πάῃ στὸ νησί. Ἐγέλασα μ' αὐτὰ ποῦ μοῦ λέγανε, ἀλλὰ μιὰ βραδεῖά κάτι ἔτυχε νὰ δῶ καὶ μ' ἔκανε νὰ ἀλλάξω γνώμη.

**

Ἦτανε μιὰ νύχτα, ἀπ' τῆς πρώτες τοῦ χειμῶνα, ἄγρια, ἄγρια ὁ ἄνεμος φουσοῦσε, οὐρλιαζε τρομερὰ καὶ τὸ πέλαγος, φωτισμένο ἀπ' τὸ θαμπὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ποῦταν κρυμμένο μέσα στὰ ἀραιὰ σύννεφα, βογκοῦσε μανιακά.

Βρισκόμουνα στὸ σπίτι τοῦ πλοιάρχου Μάλτα ποῦ ἐώρταζε. Τὰ περισσότερα καράβια εἶχανε φύγῃ καὶ λίγοι ἦτανε οἱ ἄνδρες ἐκεῖ. Τὸ γλέντι ἀργοῦσε νὰ τελειώσῃ. Τὸ σπίτι ἔτρεμε ἀπ' τὸ τάραγμα τοῦ ἀνέμου καὶ ὁ κρότος τῆς θάλασσας, σὰν νᾶταν ἡ φωνὴ τῆς καταστροφῆς, ἐρχότανε φορικαλὸς μέσα στὴν ἀρμονία τῆς ἡσυχῆς εὐθυμίας, τῆς γαλήνης τοῦ σπιτιοῦ, τῆς ζέστης. Καὶ κάποτε, γιὰ μιὰ στιγμή, μέναμε, σταματοῦσαμε τὴν ὁμιλία, ἢ τὸ τραγοῦδι, γιὰ νὰ τὴν ἀκούσωμε, ὅταν μάλιστα φαινότανε νὰ ἀγριεῦῃ περισσότερο.

Ὅταν τὸ γλέντι τελειώσε καὶ φύγαμε, ἐγὼ πῆρα τὸ δρόμον τοῦ σπιτιοῦ μου μόνος, γιατί κανεὶς ἄλλος δὲν καθότανε πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἀλλ' ὅλοι πρὸς τὸ κέντρο καὶ γύρω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ πλοιάρχου Μάλτα.

Τὸ πέλαγος βογκοῦσε, χτυποῦσε τὰ κύματά του, ποῦ φαινόταν, μέσα στὸ θαμπὸ φῶς τῆς σελήνης, νὰ σπᾶνε ἀφροισμένα, νὰ ἀπλώνονται στὴν ἀμμουδιά. Κάποτε μοῦ ἐρχόταν καὶ καμμιὰ ψιχάλα.

Εἶχα φθάσει κοντὰ στὸν βράχον τὸν πελώριον, ποῦ σὰν ῥιχμένος εἶνε κεῖ, στὴν ἀμμουδιά, ἀπὸ κάποιον Κύκλωπα, ὅταν στάθηκα τρομαγμένος.

Στὴν ἀκρογιαλιά, τρεῖς γυναῖκες στὴ γραμμῇ, βλέποντας κατὰ τὸ πέλαγος, στεκόνταν σὰν φαντάσματα καὶ κάτι λέγανε!...

Ἡ τρομάρα μου ἦτανε μεγάλη, ἀλλὰ κατώρθωσα νὰ τὴν νικήσω καὶ σιγὰ πλησίασα, κρυμμένος ἀπ' τὰ παλούκια ποῦ κύκλωναν μιὰ παράγκα.

Ήτανε τρεῖς γυναῖκες στὰ μαῦρα τυλιγμένες κ' ἡ τρεῖς στὴ γραμμὴ καὶ σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἢ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη. Μιλοῦσαν, κάτι λέγανε μὲ τὰ χέρια τεντωμένα στὸ μανιασμένο πέλαγος, ἐνῶ τὰ ῥοῦχα τους τὰ τίναζε ὁ ἄνεμος.

Στὸ νοῦ μου εἶχεν ἔλθει ἡ ἱστορία γυναικῶν, ποῦ ἐπειδὴ οἱ ἄνδρες των εἶχανε βροῇ στὴ θάλασσα τὸν θάνατο, βγαίνανε ζητώντας τους ὅταν αὐτὴ, ἡ θάλασσα, ἀγρίενε.

Ένας λάκκος ἦτανε κεῖ κοντά, πήδησα μέσα καὶ πλησίασα ἀκόμα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ἀκούσω τί λέγανε. Καὶ τὸ κατώρθωσα, ἄκουσα καλά. Μαζί μὲ τὸ οὐρλιασμα τοῦ ἀνέμου ἔρχονταν καὶ τὰ λόγια τους:

— Συντρίμμια, συντρίμμια νὰ γενοῦν καὶ ψυχὴ νὰ μὴ μείνῃ, οὔτε γιὰ εἰδηση!..

— Θέλω νὰ κλάψουν, νὰ κλάψουν ποῦ ὅλο γελοῦνε, τελώνια μου!.. Κάντε μου αὐτὴ τὴ χάρη!..

— Αὐτὴ τὴ στιγμὴ κατάρτι νὰ μὴ μείνῃ!..

— Ὅλα κάτω, στὸ βυθό!..

— Κανεῖς, κανεῖς νὰ μὴ σωθῇ!..

— Γιὰ νὰ κλάψουν λιγάκι!..

— Νὰ κλάψουν πολὺ!

— Ὅλα στὸ βυθό, συντρίμμια καὶ πνιγμός!..

Καὶ ὅλες φύγανε μαζί καὶ μοῦ φάνηκαν ἐλαφριές σὰ νὰ πετούσανε, ἢ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη.

Τότε, τότε εἶδα, τὴς εἶδα νὰ φθάνουν στὴν πόρτα τῶν τριῶν γρηῶν κ' ἐκεῖ νὰ χάνονται.

Εἶχα ἐννοήσῃ ποιές ἦτανε.

Ἐγὼ ἔμεινα, ἀφοῦ ἀνέβηκα πάνω ἀπ' τὸ λάκκο, καὶ ἔτσι μοῦ ἐρχότανε νὰ φωνάξω κ' ἐγὼ στὸν ἄνεμο ποῦ βογκοῦσε καὶ οὐρλιαζε στὰ αὐτιά μου, στὸ ὑγρὸ στηχεῖο ποῦ κουνιώτανε μανισμένο, φωνάζοντας κάτι κακό:

— Ὅχι, ὄχι!.. Πάλι νὰρθοῦνε, πάλι νὰ δοῦνε τοὺς ἀγαπημένους τους, ποῦ μὲ λαχτάρα τοὺς περιμένουν!..

Ἀλλά, μόλις ἔκανα νὰ τὸ πῶ, ἡ καλλίτερα νὰ τὸ ψιθυρίσω, γιὰτὶ φοβήθηκα νὰ τὸ φωνάξω, μιὰ ἀστραπὴ ἔλαμψε, ἄλλη, ἄλλη καὶ ἔπειτα χονδρὲς σταλαματιές ἀρχίσανε νὰ πέφτουν...

Τὸ ἀπόγευμα, καθισμένος στὸ δῶμα, κύτταζα στὸν κῆπο τῶν τριῶν γρηῶν. Καὶ δὲν ἦταν κανεὶς ἐκεῖ. Ἐρημος, ἀπεριποίητος ὁ κῆπος πρασίνιζε ἀπ' τὰ ἄγρια χόρτα ποῦ ἦταν γεμάτος. Τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ κατάκλειστα. Καὶ ἓνα μάλιστα ποῦ εἶχε λουλούδια, γλάστρες σὲ ξύλο ἀπ' ἔξω ἐπίτηδες βαλμένο καὶ ποῦ πάντα ἔμενε ἀνοιχτό, καὶ αὐτὸ ἦτανε κλεισμένο. Τί νὰ τοὺς συνέβηκε; Τὴς λυπόμουννα. Κεῖνο ποῦ εἶχα δῇ τὴ βραδεῖα ποῦ ἔφυγα ἀπ' τὴν ἐορτὴ τοῦ πλοιάρχου Μάλτα, δὲν τὸ εἶχα πῇ σὲ κανέναν, ἂν καὶ ἦταν καὶ ἦταν κακός!

Πάντοτε κάτι με σταματοῦσε νὰ τὸ πῶ, καθὼς οἱ ἄλλοι λέγανε καὶ λέγανε γι' αὐτές, καὶ νὰ τοὺς βοηθήσω σ' αὐτὰ ποῦ πιστεύανε.

Μὴ τῆς εἶχανε πειράξει πολὺ, σκεπτόμounα, καθὼς εἶχανε μείνει ἀπροσάτευτες; καὶ αὐτές, γιατί δὲν εἶχανε ἐκδικητὴ, τὴν ἐκδίκηση τὴν ζητούσανε ἀπ' τὰ τελώνια, ἀπ' τοὺς ἀνέμους, ἀπ' τὸ κῦμα; ...

Μιὰ μέρα, μετὰ πολὺ ἀπὸ κεῖνο ποῦ εἶχα δῆ, ἔτυχε νὰ φέρουν κάποιον πνιγμένο. Ὁ κόσμος μαζεῦότανε στὸ σπίτι του λυπημένος γιὰ τὸ κακὸ καὶ ὁ θρῆνος ἐγέμιζε τὸν ἀέρα. Πάνω στὴν ὥρα κείνη νὰ κ' ἦ τρεῖς ἀδελφές! Καὶ ἡ τρεῖς, ἡ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη, στὴ γραμμὴ, περνοῦσαν σιγὰ-σιγὰ. Καὶ φαινόταν, καθὼς περνοῦσαν, πῶς δὲν ξέρουν τίποτα, τί εἶχε συμβῆ, δὲν βλέπανε. Ξαφνικὰ εἶδα παιδιὰ καὶ πολλὲς γυναῖκες νὰ ἀρχίσουνε νὰ τῆς βρίζουνε καὶ νὰ τῆς καταριοῦνται!..

Αὐτές ὅμως σιγὰ, χωρὶς νὰ ἀλλάξουν τὸ βῆμα τους καὶ χωρὶς νὰ δώσουν καμιὰ ἀπάντηση, φύγανε, στρήψανε κεῖνον τὸ δρόμο καὶ χάθηκαν.

— Μὰ γιατί, γιατί δὲν γίνεται αὐτὸ καμιὰ φορὰ καὶ ὅταν εἶνε ἑορτὴ, κάποια χαρὰ, ποῦ πάλι μαζεῦει τὸν κόσμο; μοῦ λέγανε οἱ νησιῶτες.

Καθισμένος στὴν ταράτσα ἔμεινα ὥρες. Ὁ ἥλιος εἶχε χαθῆ καὶ ἓνα χρῶμα πορφύρας εἶχε ἀπλωθῆ στὸ μέρος ποῦ κρύφθηκε. Σὲ λίγο θὰ πλάκωνε ἡ νύχτα.

Κύτταξα τὸ πέλαος. Ἐνα πανὶ φαινότανε νὰ κινῆται. νὰ σκύβῃ. Στράφηκα πάλι πρὸς τὸ σπίτι τῶν τριῶν γρηῶν. Μιὰ γρηὰ ἀνέβαινε σιγὰ-σιγὰ τὴ σκαλίτσα τὴν ξυλένια μὲ κόπο ὅμως πολὺ, κρατῶντας τὰ κάγκελλά της. Καθὼς ἀνέβηκε πάνω στὸ πλατύσκαλο, χωρὶς νὰ προσέξῃ σὲ μένα, στάθηκε καὶ κύτταξε τὴν κοκκινισμένη δύση, ἣ τὸ πανὶ ποῦ φαινόταν πάνω στὸ κῦμα...

Ἐμπῆκα μέσα. Τὸ σκοτάδι εἶχε ἔλθῃ. Ἡ δύση φαινόταν τώρα κόκκινη. σὰν ματωμένη...

**

Ἐκοιμώμουν. Καὶ παράδοξα ἔβλεπα πάλι ὅ,τι εἶχα δῆ στὴν ταράτσα, τὴν ἴδια σκηνὴ καὶ εἰκόνα. Τὴν κόκκινη, κόκκινη δύση, τὸ πανὶ νὰ σκύβῃ στὸ κῦμα σὰ νὰ τοῦ ἔδινε φίλημα καὶ τὴ γρηὰ ἐκεῖ θαμπή, σκοτεινὴ, κοντὰ στὸ ψηλὸ, ψηλὸ κυπαρίσσι, νὰ στέκεται καὶ νὰ κυττάξῃ...

Ἦξερα ὅτι εἶχε ἔλθει ὁ πατέρας της!.. Αὐτό! Ξαφνικὰ μιὰ φωνή, τὰ ἔσθυσε ὅλα καὶ μ' ἔκανε νὰ πεταχθῶ. Τὸ δωμάτιό μου φωτιζόταν ζωηρὰ ἀπὸ λάμψη κόκκινη φωτιᾶς ποῦ βρισκόταν ἔξω!.. Ὁ μπάριμπα Μιλοῦνης μὲ φώναζε.

Τὸ σπίτι τῶν τριῶν γρηῶν καιότανε σὰ λαμπάδα πελώρια!

Σπίθες, πλήθος ἀμέτρητο, πετούσανε μαζί με τὸν μαῦρο, μαῦρο καπνὸ ποῦ ὑψώνετο...

Ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Κόσμος εἶχε μαζευτῇ, ἀλλὰ κανεῖς δὲν προσπαθοῦσε τίποτα νὰ κάνῃ, καὶ ὅλοι μένανε θεαταὶ κυττάζοντας τῆς φλόγες ποῦ πετάγονταν κ' ἐβγαίνουν ἀπὸ παντοῦ : ἀπ' τὰ παράθυρα, ἀπ' ἐκεῖνο ποῦ εἶχε ἀκόμα τῆς γλάστρες, ἀπ' τῆς πόρτες.

— Πάει, πάει!... Πᾶνε!... φώναξε ὁ μπάρμπα Μιλούνης.

Ἄλλ' ἄλλο δὲν εἶπε, δὲν μίλησε πιά. Τῇ φωνῇ του θὰ τὴν ἄκουσε κακὰ μέσα στὴ σιωπῇ τοῦ πλήθους, ποῦ εἶχε μαζευτῇ σιωπηλό, καὶ μέσα στὴ σιωπῇ τῆς νύχτας ποῦ μόνο ὁ κρότος τῆς θάλασσας ἀκουγότανε νὰ ἔρχεται, σὰ νὰ συνώδευε τοὺς τριγμοὺς τῶν ξύλων, τοὺς κρότους, τὴν ἄγρια θανατικὴ ἑορτή, ποῦ ἐώρταζε τὸ παλῆθ' σπίτι...

ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ,"

ἜΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

ἘΧΘΡΑ δὲν κρύβω γιὰ τὰ σέ, ὦ Τουρκιά,
κι' οὔτε κακὸ σοῦ θέλω ποτέ· πείσουν.
Μέσα δὲν νοιώθω τὴ ψυχὴ κακιά
γιὰ σένα, πῶχ'ω ζήσει τὴ ζωὴ σου.

Δικὴ μας καὶ δική σου, ἀδελφικιά.
Σπίτι, Σχολεῖο, Ἐκκλησιά, Μνῆμα στὴ γῇ σου
κ' ἔχει τιμὴ καὶ δόξα ἱστορικιά
ἢ χώρα σου, μιὰ χώρα παραδείσου.

Σὲ κάποιο παρασιράτημα στιγμῆς
περαστικοὶ διαβάτες σ' ἔχουν φέρει
μακρὰ ἀπ' τὴ παλῆθ' στράτα τῆς Ζωῆς.

Μὰ ἡ στράτα ἡ γέα ἀνοίγει φωτερό·
Μπροστὰ κ' οἱ δύο, τὸ χέρι μέσ' στὸ χέρι :
— Δικοὶ μας καὶ δικοὶ σου οἱ ἴδιοι ὀχθροί.

ΡΗΓΑΣ ΡΑΓΙΑΣ